

A LÁTHATATLAN KOLDUS

Akár a tenyeremben is elférne a város, ahol élek, sokszor olyan parányinak érzem, máskor pedig szinte elveszek benne, s úgy járok-kelek, hogy senki sem ismer meg. Pont ilyen nap volt akkor is, amikor kürtőskalács-illatot fújt felém a szél, s én olyan aprónak éreztem magam, akár a cukorszemek a spirálforma édességen.

Átlátszó cukorkristályként csoszogtam a sétálóutcán, és zene ütötte meg a fülemet. Mire a hang forrásához értem, már a forgatag közepén jártam. Szemem a muzsikus tekintetét kereste. Gitárjátékával életet lehelt a fagyos levegőbe, ami a sötét járókelők arcára rózsás élénkséget csalt. Sokan lelassították sietős lépteiket, viszonzásul a vidám melódiáért, de a legtöbben nem vettek tudomást a dallamokról, csak loholtak véget nem érő feladataik után.

Egy közeli padon idős házaspár mosolygott. A gitárszóló – úgy képzeltem – fiatalságukat juttatta eszükbe. Leültem melléjük. Akkor vettem csak észre az alakot, aki abban a pillanatban még nálam is láthatatlanabbnak tűnt. Ruháját talán több hete nem cserélte le, borzas szakállá, vékony termete elárulta, nemhogy fedél nincs a feje felett, de még kenyérre sem igen telik neki. Mégsem sajnáltam a szegény embert. Öröm húzott nevetőránccokat az arcára, csukott szemhéja mögött táncolt korábbi élete. Elégedett vigyorát látva az utcazenész már sejtette, ma is jól döntött, amikor rávette magát a kéretlen koncertre. Azért igazság szerint nagyon vágyott rá, hogy ekkora közönségből valaki végre csengő-bongó pénzermékkal is megjutalmazza, ha már itt fagyoskodik. Az első forint koccan a legnehezebben – ezt pontosan tudta ő is. Didergett már, ezért sóhajtozás helyett belekezdett kedvenc dalába, egy melengető slágerbe.

Csukott szemmel énekelt, emiatt csak az öregek meg én láttam, ahogy a koldus meghajolt előtte, és a gitár fagyos tokjába csúsztatta minden vagyonát, a zsebében hányódó fémforintokat. Arra számított, felszívódhat a ködös utcán, de többé már nem volt láthatatlan...

TÓTH ÁGNES

ELÍRT ÉKEZETEK

Nagyanyórol így ír Feri:
öreg fejét ősz háj fedi.
Cipőt süt a kemencében,
s mikor körmös lesz a kemény,
ragyogóra kipucolja,
egy szép keményseprő legény.
Később nagy déli álma
ágyba pottyant deli alma,
s hogy olvassa, nevéteben
zizeg alatta a szalma.
Decemberben, ha hó hullna
a hófelhős magas égből,
egy elírt ékezet miatt,
nyár lenne a fagyos télből.

BERTÓTI JOHANNA

EL KELL MESÉLNI

El kell mesélni, hogy mi az a hó.
Meleg időben gyorsan olvadó.
Égből hömpölyög, pehelyként hull, s ha
a földre leér, olyan, mint a dunna.

El kell mesélni, hogy mi az a tél.
Az ősz továbbmegy, a nyár elalél.
Hideg, jégvirág, fagy és fehérség.
A hőmérséklet mínuszos érték.

El kell mesélni, mi a jégvirág.
Ablakon nyíló, sok fagyos kis ág.
Nem kell ápolni, nem kell locsolni.
Csoda. Amolyan szép, téli holmi.

El kell mesélnem, hogy mi a csoda?
A világunkon varázskorona.
Ott van, hol szólnak mesék és imák.
Sok dolog lehet. Hó, tél, jégvirág...

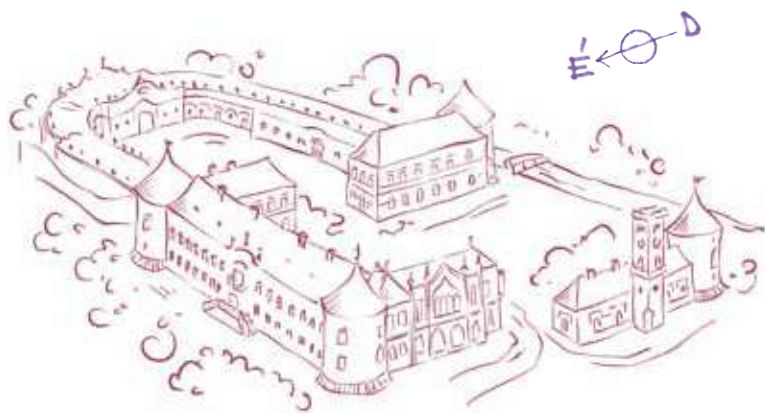

MOLNÁR KRISZTINA rajza

ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK A BONCHIDAI BÁNFFY-KASTÉLY

A losonczi Bánffy család 600 éve választotta Erdélyt otthonának, miután Luxemburgi Zsigmond királytól itt birtokot kapott. A sőt megvámoló és állatvásárokat tartó Bonchida lett a grófi ág családi központja. Válaszúton bárók laktak. Számos várat, kastélyt, palotát építettek és örökölték Szilágynagyfalutól Bánffyhunyadig. Igaz lehet az a népmesei mondás, hogy akkora vendégségeket csaptak, hogy Hencidától Bonchidáig folyt a bor. Épületeket, kapukat, bejáratokat díszítő címerük is mesei az aranykoronából kiemelkedő, kardot tartó griffmadarakkal.

A mai kastélyegyüttes L alakú udvarházból alakult ki. A XVII. században Bánffy Dénes négy saroktoronnyal és kaputoronnyal erősítette meg. Fia, György folytatta az építkezést, miután apját Apafi Mihály erdélyi fejedelem lefejeztette, mert a felmentő levél későn érkezett. Mivel a családban a kastélyok és a keresztnevek apáról fiúra szálltak, e szerencsétlenség óta nem kereszteltek fiút Mihálynak. Az unoka, gróf Bánffy Dénes gyermekként

örökölte a kastélyt, de Bécsbe ment tanulni, császári főlovászmester lett. Hazatérve patkó alakú barokkos díszudvart és francia kertet toldott a várkastélyhoz. Ehhez megbonttatta a konyhaépületet is tartó nyugati falat, hogy legyen átjárás a hársfaösvények, platánok felé.

Johannes Nachtigall pompás szobrokat faragott kőből az új udvarra. Ma közülük csak Napisten szekere áll. A patkóépületben istálló és lóiskola, lovarda működött. Mellettük kovácsműhelyt és hintószínt nyitottak. A Bánffy-ménés 32 lova fért el az istállóban, a kedvencek kagyló alakú, vörösmárvány edényhez voltak bekötve, másnak csak kőedény jutott. Kőből faragott lovas szökőkútból ittak. A gyermekek lovaikat Turcsinak nevezték, hátukon a Berekbe is kísérelhettek. 1851-ben a Bánffy gyermekek karácsonyra csákót, tarsolyt, gőzszekeret, katonát s egy skatulyában lakó babát kaptak. Ha a skatulyát kinyitották, a baba kiugrott.

Dénes fia, György Erdély főkormányzója lett. Kolozsváron palotát építtetett, Bonchidán megjavíttatta a lakásként szolgáló főépületet. Bejáratát kovácsoltvas kapuval, oszlopokon nyugvó terasszal díszíttette. Rokokó stílusú csigavonalas díszek kerültek a teraszajtó keretére és egy latin felirat az 1784-ben befejezett munkálatokról.

**A Rendelés menüpont alatt,
a szerkesztőség címén
vagy helyi terjesztőinknél
megrendelhető!**

